

בש"פ 3925/14 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 3925/14

לפני: כבוד השופט א' רובינשטיין

המבקש: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב (השופט ד' רוזן) בעת"מ 9197-05-14 מיום 20.5.14

בשם המבקש: עו"ד זוהר ברזילי

החלטה

א. בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב (השופט ד' רוזן) בעת"מ 9197-05-14 מיום 20.5.14, בגדרה נדחה עררו של המבקש על החלטת בית משפט השלום בתל-אביב (השופטת מ' בן-ארי) במ"ת 60788-01-13 מיום 17.12.13. הבקשה עניינה תנאי שחרורו בערובה של המבקש.

רקע

ב. ביום 31.1.13 הוגש כנגד המבקש כתב אישום (ת"פ 60776-01-13). על פי הנטען, ביום 29.1.13 סמוך לשעה 17:30, עמד המבקש ברחוב מרכזי בתל אביב, הוציא את איבר מינו ממכנסיו ושפשף אותו באמצעות ידו בעודו צופה בעוברי האורח, וזאת לשם גירוי או סיפוק מיני. למבקש יוחסה עבירה של מעשה מגונה בפומבי לפי סעיף 349(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. בדיון שהתקיים ביום 20.6.14 כפר המבקש באישום המיוחס לו. בתאריכים 29.12.13, 23.1.14, 20.2.14 נשמעו פרשיות התביעה וההגנה, ובהמשך הגישו הצדדים סיכומים בכתב.

הליכי המעצר

ג. בדיון ביום 31.1.13 הורה בית המשפט על שחרורו של המבקש למעצר בית בתנאים מגבילים, תוך שעמד על הרשעותיו הקודמות בעבירות דומות (מ"ת 60788-01-13, השופטת מ' בן-ארי). בדיון ביום 12.2.3 דחה בית המשפט את בקשת המבקש לשחררו מתנאי מעצר בית, אך הורה על עריכת תסקיר מעצר בעניינו. בדיון ביום 23.5.14 אימץ בית המשפט את המלצת שירות המבחן והורה על הקלת התנאים המגבילים, באופן שיוסר הפיקוח האנושי בעת שהות המבקש בביתו. בדיון ביום 16.7.13 בעניין יציאת העורר לעבודה בליווי, קבע בית המשפט כי אם תוגש בקשה קונקרטית, תיבחן זו על-ידי שירות המבחן. בדיון ביום 7.8.14 הורה בית המשפט על הקלה נוספת בתנאים, והתיר למבקש לצאת בליווי ובפיקוח במשך ימי השבוע בין השעות 08:00-13:00. בגדרי ערר על ההחלטה מיום 16.7.13 הורה בית המשפט המחוזי כי המבקש רשאי להגיש לפרקליטות 48 שעות מראש פרטים על מקום העבודה המבוקש, וזו תשקול האם להיעתר לבקשה הספציפית לגופה (עת"מ 15197-08-13, השופט ג' נויטל).

ד. בדיון ביום 17.12.13 התיר בית המשפט למבקש לצאת מביתו בפיקוח בכל שעות היום; עוד נקבע כי "בחלוף זמן סביר ללא רישום של הפרות תנאים, אשקול הקלה גם בתנאים אלה" (השופטת מ' בן ארי). ביום 5.3.14 הגיש המבקש בקשה לעיון חוזר וביום 11.3.14 הורה בית המשפט על עריכת תסקיר מעצר משלים בעניינו. בתסקיר המשלים מיום 1.4.14 צוין כי המבקש הפסיק את הטיפול בבי"ח אברבנאל, וזאת נוכח מצבו הכלכלי ותפיסתו העצמית כמי שאינו זקוק לטיפול. הוערך, כי חלה נסיגה במצב המבקש, המצביעה על הגברת מסוכנותו. נוכח כל האמור, שירות המבחן לא בא בהמלצה להקל עוד בתנאי שחרורו.

בהחלטה מיום 4.5.14 נדחתה בקשת המבקש לעיון חוזר בהחלטה מיום 17.12.13; נקבע, כי נוכח התסקיר המשלים הלא חיובי בעניינו של המבקש, כמו גם הפרת תנאי השחרור ביום 28.8.13, יש להותיר את ההגבלות הקיימות על כן (השופט ד"ר ש' אבינור). בהחלטת בית המשפט המחוזי מיום 20.5.14 נדחה ערר על החלטת בית משפט השלום מיום 4.5.14; בית המשפט עמד על ההכבדה הנגרמת למבקש ולמשפחתו כתוצאה מן ההגבלות של ליווי ופיקוח, אך מצא כי נוכח הרשעותיו הקודמות של המבקש בעבירות דומות, התסקיר הלא חיובי בעניינו, הפסקת הטיפול על דעת עצמו, והמועד הקרב של הכרעת הדין בתיק העיקרי - לא נפל פגם בהחלטת בית משפט השלום שלא לשנות את תנאי השחרור (עמ"ת 9197-05-14, השופט ד' רוזן).

הערר

ה. בערר נטען, כי הבקשה מגלה נסיבות מיוחדות המצדיקות התערבות בגלגול שלישי, שכן המבקש נתון במעצר בית כ-16 חודשים, תקופה בלתי סבירה ביחס לעבירה בה הואשם. עוד נטען, כי בהחלטתו מיום 4.5.14 משמש בית משפט השלום בפועל כערכאת ערר על החלטת בית משפט השלום עצמו מיום 17.12.13, ופוגעת באמון הציבור במערכת

המשפטית בכך שנמנעה מאימוץ ההחלטה מיום 17.12.13. עוד נטען, כי שגה בית המשפט המחוזי באמצע את המלצות התסקיר המשלים, וזאת בניגוד להחלטת בית משפט השלום מיום 17.12.13.

הכרעה

ו. הלכה ידועה היא כי רשות ערר ב"גלגול שלישי" על החלטות בענייני מעצר וחלופת מעצר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן חוק המעצרים) ניתנת במשורה. הרשות ניתנת במקרים הנדירים בהם השאלה המשפטית העולה חורגת מעניינו הפרטי של העורר (בש"פ 1260/13 עדאל נ' מדינת ישראל (2013)) וכן בנסיבות מיוחדות וייחודיות המצדיקות מתן רשות לנאשם נוכח פגיעה לא מידתית בזכויותיו (בש"פ 1061/12 כאזם נ' מדינת ישראל (2012); בש"פ 4855/12 נגר נ' מדינת ישראל (2012)). חוששני כי נסיבות המקרה דנא אינן מצדיקות מתן רשות, שכן אין מתעוררת כל שאלה משפטית בעלת חשיבות, ואין בנמצא נסיבות מיוחדות המצדיקות היענות לבקשה חרף האמור, מטעמי צדק.

ז. הליך העיון החוזר - אשר עניינו בחינה מחודשת של החלטת בית המשפט בעניינים הנוגעים למעצרו, מתוך הרצון לצמצם ככל שניתן את הפגיעה בחירותו של אדם (בש"פ 371/01 חסונה נ' מדינת ישראל, פ"ד נה (2) 913 (2001)) - מעוגן בסעיף 52(א) לחוק המעצרים:

"עצור, משוחרר בערובה או תובע רשאי לפנות לבית המשפט בבקשה לעיון חוזר, בענין הנוגע למעצר, לשחרור או להפרת תנאי השחרור בערובה, לרבות בהחלטה לפי סעיף זה, אם נתגלו עובדות חדשות, נשתנו נסיבות או עבר זמן ניכר מעת מתן ההחלטה" (הדגשה הוספה - א"ר).

המבקש עיון חוזר בהחלטה בעניינו אינו טוען לשגגה שיצאה מתחת ידו של בית המשפט, אלא מבקש כי ייבחן האם העובדות החדשות, השינויים שאירעו בנסיבות או חלוף הזמן מצדיקים שינויה של ההחלטה המקורית שניתנה לגביו; לפיכך מובן מדוע הליך העיון החוזר מתקיים דווקא בפני בית המשפט שנתן את ההחלטה המקורית (בש"פ 186/80 כהן נ' מדינת ישראל, פ"ד לד(4) 460 (1980); בש"פ 11151/03 מדינת ישראל נ' אברמוב, פ"ד נח(5) 97 (2003)). ודוק - בית המשפט שנתן את ההחלטה המקורית, ולא דווקא השופט או השופטת שנתנו; לפיכך אין להלום את ניסיונו של המבקש לשוות להחלטת בית משפט השלום מיום 4.5.14 אצטלה של "ערעור" או "ערר" על החלטה קודמת.

באופן דומה, החלטת בית המשפט המחוזי מיום 20.5.14 לדחות את הערר מימשה את הסמכות הנתונה לערכאת הערעור מכוח סעיף 54 לחוק המעצרים "לקיים את ההחלטה שעליה עוררים". זאת ועוד, גם להיזקקותו של בית המשפט המחוזי לחומר חדש אשר לא היה בפני בית המשפט קמא (קרי, תסקיר המעצר המשלים מיום 1.4.14) קיים עיגון חוקי בסעיף 53(ב) לחוק המעצרים.

ח. גם לגופו של עניין לא מצאתי כי להיעתר לבקשה. עניינו של המבקש נדון בשתי ערכאות שיפוטיות אשר בחנו את נתוניו, ולא מצאו לנכון להיעתר לבקשתו באופן שיורו על הסרת המגבלות שהוטלו עליו לענין הליווי והפיקוח. המבקש טוען לקשיים כלכליים בהם הוא נתון עקב מעצר הבית הממושך, ואכן בית משפט זה עמד לא פעם על החשיבות לאפשר לנאשם אשר שוחרר לחלופת מעצר לעבוד לפרנסתו (בש"פ 3708/09 ניימן נ' מדינת ישראל (2009); בש"פ

2748/10 מלכה נ' מדינת ישראל (2010)). אולם במקרה דנא, נוכח המלצתו החד משמעית של שירות המבחן שלא לאפשר את ההקלה המבוקשת, וזאת בצירוף משך הזמן הקצר אשר צפוי - כך ניתן להניח - לחלוף עד תום משפטו, כמו גם עזיבת המסלול הטיפולי על-ידי - לא מצאתי מקום להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי בהותירו את החלטת בית משפט השלום מיום 4.5.14 על כנה.

ט. איני נעתר איפוא לערר.

ניתנה היום, ח' בסיון התשע"ד (6.6.2014).

שׁוֹפֵט
